

LR: dom 1998-05-19, mål nr Ö 2303-98 (ref)

KamR: beslut att ej meddela PT, 1999-01-21, mål nr 4831-1998

Ö 5/97

Ni har i ansökan som inkom till RN den 27 november 1997 ansökt om undantag från anställningsförbudet i 17 § revisorslagen (1995:528) för anställning hos LRF Konsult AB. Anställningen vid LRF Konsult AB skulle påbörjas den 1 december 1997.

Undantag från anställningsförbudet kan medges endast om särskilda skäl föreligger. RN finner inte att sådana skäl föreligger i Ert fall utan avslår Er ansökan.

Enligt uppgift har Ni redan påbörjat Er anställning hos LRF Konsult AB. RN anmodar Er att omedelbart ändra det otillåtna förhållandet. Bevis om ändringen skall tillställas RN.

Ärendet har avgjorts av kanslichefen Christer Lefrell i närvaro av avdelningsdirektören Nils-Göran Nyberg, som föredragit ärendet.

Länsrätten i Stockholms län, Rotel 31 Dom 1998-05-19 i mål nr Ö 2303-98

A-son har överklagat Revisorsnämndens beslut och yrkat att han skall beviljas undantag från anställningsförbudet. Till stöd för sin talan har han anfört följande. Syftet bakom anställningsförbudet är att revisorns oberoende inte skall kunna ifrågasättas på grund av exempelvis ägarförhållandet i det bolag där revisorn är anställd. Denna uppfattning har satts ifråga och en översyn av bestämmelsen pågår, vilket i sig är ett skäl att medge dispens. Revisorer anställda i LRF Revision AB kommer automatiskt att erhålla dispens. Ägarförhållandet är i detta bolag detsamma som i LRF Konsult AB och oberoendet till ägarna detsamma i båda bolagen. Skälet till att dispens lämnats till revisorer inom LRF Revision AB är att inte ändra förutsättningarna för de revisorer som redan erhållit godkännande och auktorisation. Vidare har tre revisorer hos LRF Konsult AB, samma bolag som han själv är anställd i, beviljats dispens och särskilda skäl har ansetts föreligga. Även andra förhållanden än anställningen kan påverka en revisors oberoende. Revisorsnämnden har meddelat att han kommer att beviljas dispens om han blir anställd hos LRF Revision AB, men ändå behåller sina nuvarande arbetsuppgifter inom LRF Konsult AB. Detta innebär ingen ändring i sak vare för undantag bör kunna medges även för anställning i LRF Konsult AB.

Revisorsnämnden har inte funnit skäl att ändra sitt beslut och har i yttrandet anfört följande. Ett anställningsförbud motsvarande det i 17 § revisorslagen fanns tidigare i den nu upphävda förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. Godkänd eller auktoriserad revisor fick enligt denna förordning vara anställd hos juridisk person som Kommerskollegium hade godkänt. Sådant godkännande erhöLL LRF Revision AB 1973. Någon motsvarande regel som ger Revisorsnämnden möjlighet att godkänna juridisk person finns inte i revisorslagen utan nu krävs individuell dispens för varje enskild kvalificerad revisor. En genomgång av LRF Revision AB har inletts och de kvalificerade revisorerna har i avvaktan på att genomgången blir färdig anmodats att inkomma med ansökningar om dispens till Revisorsnämnden. Sådana kommer normalt att beviljas till dess att genomgången är slutförd. LRF Konsult AB har dock aldrig varit godkänt av Kommerskollegium som sådan juridisk person där kvalificerade revisorer får vara anställda. De särskilda skäl som föreligger

för anställda i LRF Revision AB föreligger inte för anställda hos LRF Konsult AB. Möjligheten till undantag från anställningsförbudet tillämpas restriktiva. Undantag har medgivits för anställning hos svensk revisionsbyrås samarbetspartner i utlandet och för anställning som lärare på gymnasium eller högskola. Ett fåtal undantag har medgivits revisorer anställda hos byråer där dispens krävs. I tre fall gäller detta revisorer anställda hos LRF Konsult AB. Dessa hade sina anställningar redan innan anställningsförbudet i 1973 års revisorsförordning trädde ikraft, ett förhållande som av Kommerskollegium ansågs utgöra särskilda skäl.

Länsrätten avslag överklagandet. Som skäl anfördes i huvudsak följande.

Enligt 16 § revisorslagen får en revisor driva revisionsverksamhet endast såsom enskild näringsidkare eller i handelsbolag eller aktiebolag som inte utövar annan verksamhet än sådan som är förenlig med en revisors yrkesutövning.

Enligt 17 § första stycket revisorslagen får en revisor inte vara anställd hos någon annan än revisor, revisionsbolag eller bolag som avses i 16 §. Enligt andra stycket samma lagrum får Revisorsnämnden om det finns särskilda skäl medge undantag från förbudet i första stycket.

Länsrättens bedömning.

Bestämmelsen om revisorers anställningsförbud syftar till att garantera revisorernas oberoende ställning. Bestämmelsen kompletteras bl.a. av bestämmelser om krav för registrering av revisionsbolag, förbud för revisorer att utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet om utövandet kan rubba förtroendet till deras opartiskhet eller självständighet och hinder för revisor att driva revisionsverksamhet i annan form än som enskild näringsidkare eller i handelsbolag eller aktiebolag som inte utövar annan verksamhet än sådan som är förenlig med en revisors yrkesutövning. Den möjlighet till undantag från anställningsförbudet som aktualiseras i detta mål har i praxis tillämpats restriktiva. Undantag har huvudsakligen gjorts för anställning som lärare i företagsekonomi mm. (se SOU 1993:69 s. 357 f). En tillämpning av undantagsbestämmelsen, som medger att revisionsverksamhet kan bedrivas i andra än de i revisorslagen särskilt angivna formerna, kan enligt länsrättens bedömning inte anses förenlig med revisorslagens syften. Av utredningen i målet framgår att A-son tillträtt en anställning i LRF Konsult AB. Bolaget är inte ett revisionsbolag eller ett sådant bolag som avses i 16 § revisorslagen. Länsrätten finner, i likhet med Revisorsnämnden, att de av A-son åberopade skälen inte är tillräckliga för att medge honom undantag från anställningsförbudet. Den omständigheten att ett annat bolag med samma ägare som LRF Konsult AB enligt äldre och upphävda bestämmelser av Kommerskollegium godtagits som sådan juridisk person för vilket anställningsförbudet inte gäller ändrar inte länsrättens bedömning. Överklagandet skall därför avslås.